

Παιδεία του, ή Εκκλησία του. "Αφσέ μας στην ήσυχία μας· για μ'εξ ή εθνική αποκατάσταση είναι πίες πήττα νά σε φάγω· ο κόσμος είναι· υποχρεωμένος νά έρτη μέ τους στόλους του και μέ τους στρατούς του νά μας δώση όλες τις χώρες και «Από του Ίστρου μέχρι του Ταινάρου και από του Ιονίου μέχρι του Εύφρατου και Τίγρητος συμπεριλαμβανομένων και των νήσων, να μ'ή είπωμεν Μεγάλην Ελλάδα και Σικελίαν, Κυρήνην και Αίγυπτον· διότι ήμεις είμεθα των Μαραθωνομάχων οί εύκλειεις απόγονοι και του Περικλείους και Δημοσθένους οί αναγκαίοι κληρονόμοι». Αύτ'α τ'α κόφια καρδία πόσες και πόσες φορές τάκούσαμε; Πόσες φορές αύτ'α τ'α ξεραστικά μ'εξ τ'α έποτίσανε οί φωνακλάδες ακήρυκες των άπαραγράπτων δικαιωμάτων του Έλληνικού Έθνους; Και όμως αύτός ο Χριστός κηρύχνει είς τό πείσμα όλων των άνοήτων, Αύτός, όπου ή άπρόσεκτη άνθρωπότη τον έπ'ηξε για έναν όνειροπόλο ιδεολόγο, ο παραπάνω άπ' τον καθένα διδάσκαλος, και κήρυκας τ'ης πραχτικότης, Αύτός, λέγω, κηρύχνει πώς ο κάθε ένας ε' αυτόν τον κόσμο πρέπει ν' απολύση τό χέρι του νά κάμη κείνο που τον καλεί τό θέλημα του Θεού και νά μ'ην προσμένη από κανέναν άλλον.

Κύριοι Υπουργοί του Έλληνικού Βασιλείου, έλατε, κοπιήσατε είς τό τραπέζι, φωνάζει ή σάλπιγγα του Θεού, όπου θά φαγωθή Θράκη και Μακεδονία, Ήπειρος και Άλβανία, Κρήτη και νησιά, και τόσα και τόσα.—"Α, μ'εξ τό πέτυχες και σύ βρήκες τήν ώρα. Άγρον άγοράσαμε· έχε μας παρατημένους· έχομε τις φροντίδες και τις έννοιες μας τί θά θά κάμωμε τον Σχολάρχην Παρκαμπυλίον και τον άλατοποθηκάρην Κωθωνίον· έχομε και σένα νά μ'εξ φωνάζης για Μακεδονίες και Θράκες· έχε μας παρατημένους· αύτ'α π'ες τα στους προγόνους μας· ήμεις έχουμε τις σκοτούρες μας και τις δουλειές μας, τ'α βώδια μας και τους δασκάλους μας, τ'α χωράφια μας και τους κουμπάρους μας.

Κοπιήσατε, "Αρχοντες και Μεγιστάνες τ'ης Χώρας, είς τήν κληρονομιά που ως καθώς μουρμουρίζετε είνε δική σας άπ' τον καιρό που στάθηκε ο κόσμος. Δέν έχομε καιρό, θ' αποκριθούμε· ήμεις έχομε τόσα ζευγάρια βώδια νά τιμαρέψωμε· έχομε τους εκλογηδες μας, τους ποσαπαίρηδες, τ'α ρουσφετάκια μας. Δώστε μας ό,τι προαιρείστε· για τό γλέντι που μ'εξ καλείτε, δέν άδειάζομε.

"Ελα όλο τό Έθνος, έλα όλο τό Ρωμαϊκό. Δέν

έχομε καιρό· και παντρολογώμαστε, και τέτοιαν ώρα τέτοια λόγια δέν ταιριάζουν· ήμεις δέν είμαστε για τέτοια γλέντια· δέν τ'α κόβουν τ'α δόντια μας· Θέλεις εκλογές, συλλαλητήρια, κουμπουρίες; σφάζιμο για τό φιλότιμο; ελληνικούρες; σανίδες; είμαστε στό φτερό· άλλο τίποτα μ'ή γυρεύης.

Τ' ακούει αύτ'α ή θεική ύπομονή, τάκούει και δέν μπορεί ως τό τέλος νά βαστάξη τ'α παράξενα. Τέτοια λοιπόν; Βώδια και χωράφια και παντρολογήματα και προγόνους, εκλογές και κουμπάρους, συλλαλητήρια και κουμπούρες, βουλευτάδες και σανίδες, αύτ'α σ'ας άρίσουν, αύτ'α νεϊρεύεστε νύχτα μέρα; Λοιπόν νά που βρήκατε τήν παράδεισό σας· τί άλλο θέλετε; καθήσατε στην ήσυχίαν σας κι άλλοι άς κοπιήσουνε στό έτοιμο τραπέζι. Έμπρός σακάτηδες, όρίστε κουτσοί, στραβοί, κουλοί, προστυχογεννημένοι, Ρουμάνοι και Βούργαροι, Σέρβοι και Μαυροβουνιώτες, Αύστριακοί και Γαλλοί, Άρβανίτες και Αρμένιδες, Σκύθες και Αραπάδες, έλατε φάτε, πιήτε στην ύγειά και τήν προγονική δόξα ατών ένδοξών άπογόνων του Πλάτωνος και του Έπικούρου· αύτοί ήτανε οί καλεσμένοι μου, αλλά δέν έβρήκαμε καιρό οί καημένοι νά κοπιήσουν, κι' έτσι γενήκατε σεις οί εκλεκτοί μου, οί αγαπημένοι μου, σεις που έχετε τή δύναμη νά σακρώνετε ιστορία και δέν καρτερείτε άπ' τ'α κόκκαλα των προγόνων σας ζωή και προκοπή.

Αύτ'α διδάσκει τό σημερινό Βαγγέλιο για κεινούς που έχουν αύτ'ια νάκούνε και μυαλό νά καταλαβαίνουν ό,τι ακούνε. Ο κάθε άνθρωπος, κ' ή κάθε εποχή καιροστόνει τήν τύχην της και τή δόξα· ο Θεός δέν θέλει τον άπρόκοφτον άνθρωπο, τό άπρόκοφο Έθνος. Κι' οί Όθραίοι τον παλιό καιρό καυκίωντανε πώς ήτανε παιδιά του Άβραάμ· μιά όμως και δέν έβρεθήκανε πιδέζιοι νά δεχτούνε τ'α δώρα του Θεού, όπου κατέθηκε ο Ίδιος νά τους φέρη, τους εξέγραψε άπ' τήν ιστορία των βασιλείων τ'ης γ'ης και τους έσκορπίσε στα τετραπέρατα του κόσμου. Και τώρα μ' όλη τους τήν άρχοντιά, τήν γραμματοσύνη, τήν έξυπνάδα, είνε για τον κάθε εθνικά αποκατεστημένον χαμάλη σαν τ'α σκυλια, που έχει ο καθένας τό δικαίωμα νά κλωτσά και νά τ'α χτυπά, όπου τ'α ε'ρη. Από δω τους διώχουν, από κει τους άρπαχουν· έδώ τους χτυπούνε, εκεί τους σκοτώνουν, και τό δικιο τους πούπετα δέν τό βρίσκουν. Και όμως είνε τέκνα του Άβραάμ.

Άρου λοιπόν ο Θεός, ο μεγάλος και παντοδύνα-

μος, ο πολυέταιος, ο πολυέσπλαγχνος, τό Έθνος, όπου ξεχώρισε ανάμεσα σ' όλα τ'α Έθνη ως διαλεχτό, και του έταξε πώς θά κυριέψη τή γ'η, όταν τό είδε πώς δέν είχε όρεξη για τέτοιο μεγάλο ριζικό, τό πέταξε σαν άποπάτι, σ'α σκόβαλο στους πέντε δρόμους όπου τό καταπατεί ο κάθε Κατσίβελλος. Δέν έθυμήθηκε ούτε τον Άβραάμ τό φίλο του, ούτε τον Ίσαάκ τον αγαπημένο του, ούτε τον Ίσραήλ τον άγιο του, ούτε του Δαβίδ τις παναρμόνιες μελωδίες, ούτε του Σολομώντ'α τήν ούρανοκατέβατη σοφία, ούτε Προφήτες και Κριτάδες. Κι' ύστερα άπ' αύτ'α τί προσμένεις σύ ο Ρωμιοί, ο Γραικοί, ο Έλλην;

Ο Θεός έδωκε φρένα και σκέψη στον άνθρωπο νά γυρεύη μ' αύτ'α τήν προκοπή του· έζω άπ' αύτό κατέθηκε κι' ο Ίδιος και μέ λόγια και σοφές παραβολές του έδειξε πώς πρέπει νά μεταχειρίζεται αύτ'α τ'α θεϊκά του δώρα.

Άλλοίμονο στον άνθρωπο, δυστυχία στό Έθνος που δέν καταλαβαίνει τις συμβουλές του Θεού. Θά καταντήση αύτό τό πρωτοκλέστο σ'ης προκοπής τό δρόμο, τό περίγελο του κάθε σακάτη και ψωριασμένου.

Όποιος έχει αύτ'ια άς ακούη του Θεού τ'α λόγια· κι' όποιος έχει μάτια, άς βλέπη τό δρόμο που του δείχνει. Έτσι μονάχα μπορεί νά σωθή.

Ο ΚΗΡΥΚΑΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

Κάποτε ο γιος μιν'ης Σπαρτιάτισσας κουταθήκε στον πόλεμο και για τούτε στενοχωριότανε παραπολύ.

— Μ'ή λυπάσαι, παιδί μου, του είπε κείνη, γιατί σέ κάθε βήμα σου θά θυμάσαι τήν παλληκαριά σου.

Ο βασιλιάς Λυσίμαχος είπε κάποτε στον Φίλιππ'η τον κωμωδιογράφο που είτανε φίλος του και σύντροφός του:

— Τί θέλεις νά σού χερίσω;
— Ό,τι θέλης, του άποκριθήκε κείνος, έξόν από τ'α μυστικά σου.

Μιά φορά ο Φίλιππος ο βασιλιάς τ'ης Μακεδονίας ήθελε άπάνου στο τραπέζι, νά διορθώση ένα τραγουδιστή και νά του μιλήση για μουσική· κι ο τραγουδιστής του είπε:

— Νά μ'ή σού τό δώση ο Θεός, βασιλιά μου, τέτοιο κακό, ώστε νά ζήσης άφτ'α καλύτερ' από μένα.

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΟΛΙΒΟΥ

(Τ'ης Μιτυλήνης)

Τ'α παραμύθια αύτ'α τάχει μαζεμένα συγγενής μου από παλαιώτερος καιόικου· του Μολίβου. Τάχει όμως κατασφωμένα όχι καταπώς τάκουσε, παρά όπως μιλεί ο κόσμος σ'ή με ο α εκεί πέρα. "Αν τ'α είχαμε από χωρικού στόμα θά μ'εξ είταν ίσως πιο χορήσιμα· μ'α όταν έρχονται από χωρικού στόμα πρέπει νά είναι λέξη λέξη όπως τ'α πρόφερε ο χωρικός, ειδεμή προξενούνε σύγχυση, κ' έχομε πολλές τέτοιες συλλογές που άνταμώνονται όλοι οί γλωσσικοί τύποι μέσα τους. Ισθλάχιστο σ' αύτ'ή τή συλλογή βλέπουμε πώς μιλάνε στα χωριά οί κάπως πιο μορφωμένοι, όταν τό κεφάλι τους δέν είναι ζαλισμένο από ξένη γλώσσα ή από τήν καθαρεύουσα. Κ' έτσι χρησιμεύει τό λεχτικό αύτό σαν είδος βάση για όσους φιλοτιμιούνται νά γραφούνε τή λ α λ ο υ μ ε ν η γλώσσα, — δηλαδή τή λαλούμενη από τους μορφωμένους, τήν κοινή.

A. E.

A'.

Είταν μιά φορά ένας κλέφτης ζακουστός, και πήρε ένα παληκάκι νά τό μάθη τήν τέχνη του, και βγαίνουν μαζί στην κλεψιά "Υστερ' από λίγα χρόνια ο μικρός έμαθε καλλίτερα άπ' τό μεγάλο τήν κλεψιά. Μιά βραδιά συμφώνησαν οί δυό νά π'αν νά κλέψουν μέσ' άπ' τό χαζανέ του βασιλιά φλωριά. Πήγαν λοιπόν τή νύχτα, άνέβηκαν στα κεραμίδια του παλατιού, άνοιξαν μιά τρύπα που νά χωρή ήθροπος, κι' άπ' εκεί κατέθηκε ο μικρός στο χαζανέ, κ' έδινε του μεγάλου που φύλαγε άπ' έξω τ'α φλωριά. Σάν πήραν όσα ήθελαν, βγήκε ύστερα κι ο μεγάλος κ' έφυγαν.

Σάν αύριο ο βασιλιάς είδε πώς του έλειπαν κάμποσα φλωριά. Συλλογίστηκε πώς αύτοί οί κλέφτες μπορούν νά ξαναπ'αν· πιάνει λοιπόν και βγάζει όλα τ'α φλωριά, και βάζει πίσσα λυομένη, για νά κολλήση μέσα ήν τύχη και πάγει πάλι κανείς. Σάν αύριο βράδυ πήγαν πάλι οί δυό οί κλέφτες, κι αύτ'ή τή φορά κατέθηκε ο μεγάλος στο χαζανέ. Άντίς όμως νά πατήση σέ φλωριά, πάτησε στη πίσσα, και κόλλησε ως τή μέση. Άρχισε τότε νά φωνάζη για νά κατεβή ο άλλος νά τον ξεκολλήση. Κατεβαίνει κι ο άλλος, μ'α που νά τον βγάλη! Σάν είδε πώς είταν άδύνατο νά τον ξεκολλήση, σκέφτηκε

πώς άν τον αφήση ζωντανό, αύτός σαν τον ζωτούσε ο βασιλιάς θάλεγε όλη τήν αλήθεια, και τότε θά τ'α είχε κι' αύτός άσκημα. Κόφτει λοιπόν τό κεφάλι του και τό παίρνει. Κ' ήμεινε μόνο τό κορμί του μέσα. Αύριο τό πρωί ο βασιλιάς κατεβαίνει στο χαζανέ και βρίσκει ένα κορμί χωρίς κεφάλι. Τό παίρνει τότε και διατάζει τους δούλους του νά τό βάλουν στη μέση τ'ης χώρας, κι όποιος περάση και τον κλάψει θά είναι συγγενής του, κι από κείνον θά καταλάβουν ποιος είνε.

Η γυναίκα του σαν έμαθε πώς έσφαζαν τον άντρα της και τον έχουν στη μέση του χωριού, τ'ης ήρθε τρέλλα, γιατί δέν είξερε τό λόγο. Πηγαίνει τότε στο σύντροφό του και λέγει. "Εσύ που δέ φοβήθηκες τό Θεό κ' έσφαξες τον άντρα μου και ήμειναν τ'α παιδιά μου όρφανά, θά πάγω νά τό πω στο βασιλιά πώς τον έσφαξες έσύ κι άς σέ κάνει ό,τι θέλει. Τότε τ'ης είπε ο κλέφτης. — "Αν δέν έκορτα τό κεφάλι του, όταν τον έπιανε ο βασιλιάς και τονε φωτούσε θά έλεγε όλη τήν αλήθεια, και ποιόν είχε σύντροφο· και τότε θά είχαμε όλοι μας φόβο, ίσως κ' έσύ. Του είπε τότες αύτ'ή πώς ήθελε νά δ'η τον άντρα της για στεργή φορά και νά τον κλάψη κ' ήθελε νά πάρη τή γνώμη του, πώς νά πάγη εκεί που τον έχουν, χωρίς νά τή γνωρίσουν. Τ'ης είπε τότε